

Omställning till fossilfria logistiklösningar från ett speditörsperspektiv

Maria Hüge-Brodin, Linköpings universitet

Mary Catherine Osman, LiU och VTI

Jonas Ammenberg, LiU

Jenny Karlsson, VTI

Godstransport behövs i samhället, och i framtiden behöver de bli mindre fossilberoende. En källa till fossilfrihet är biogas, ett bränsle som dessutom har andra fördelar ur ett hållbarhetsperspektiv. Men att använda biogas innebär förändringar för de aktörer som arbetar med godstransporter, och de kan vara utmanande. Projektet tar sig an sådana utmaningar ur speditörens perspektiv, och analyserar relationerna till varuägare, åkerier och leverantörer av biogas.

Foto: Thor Balkhed

Projektet är ett femårigt doktorandprojekt och har pågått i knappt ett år, och är därför i en grundande fas. Det övergripande syftet för projektet är att utveckla kunskap som förbättrar förutsättningar för en snabb implementering av fossilfria logistiklösningar. Det finns många möjliga logistikåtgärder som syftar till minskad miljöpåverkan, som dels påverkar behovet av transporter, dels hur transporterna utförs och vilka energibärare som används. Den här studien är inriktad på logistikaktörerna, med speditören i fokus men studerar även transportörer (åkare) och varuägares perspektiv. Dessa aktörer utformar system, interagerar med varandra och agerar och anpassar sig till policys som påverkar förutsättningar. Projektet studerar möjligheter och hinder för omställning generellt, och implementering av biogas bland aktörerna.

Resultaten hittills baseras på en litteraturstudie och en intervjustudie. Olika miljölogistikåtgärder beskrivs i tidigare forskning, och de kan sammanfattas under rubrikerna Affärsstrategier, Logistiksystem, Samhällets åtgärder samt Energi & Emissioner. Fossilfria bränslen och biogaslösningar har stora fördelar som energibärare ur ett hållbarhetsperspektiv, med hänsyn till ett kretsloppstänkande. I logistiklitteraturen är det tydligt att ”alternativa bränslen” kommer fram som en viktig väg mot grönare godstransporter, däremot beskrivs inte närmare vilka alternativ som avses, eller dess olika konsekvenser för logistiken och för de olika aktörerna i logistiknätverket.

Intervjustudien, som genomfördes för att komplettera litteraturen visade på hur valet av biogas som alternativt bränsle kan påverka de övriga logistikåtgärderna. I synnerhet, visade intervjuerna, påverkas Affärsstrategier av införande av biogas. Logistiksystemets påverkan beskrivs som starkt beroende av tillgänglig infrastruktur - vilket kan vara ett stort problem. Det var också tydligt att marknadens krav och förutsättningar vägde tyngre än samhällets åtgärder för att införa biogas som alternativt bränsle i logistiksystemet.

Projektet kommer i nästa steg att fördjupa studien om drivkrafter och barriärer bland aktörerna, för att skapa en ökad förståelse för de företagsekonomiska förutsättningarna för införande av biogas i logistiksystemen. Resultaten ovan har kommit från samarbetet mellan forskarna i projektet - doktoranden och de seniora handledarna. Vartefter projektet fortskrider kan forskningen komma att delas upp, men det gäller framförallt senare skeden.

Projektets hemsida nås via:

<https://liu.se/forskning/speditorsperspektiv-pa-omstallning-till-fossilfria-logistiklosningar>.